

Załącznik nr 1
do Uchwały nr V/16/2011
Rady Miejskiej w Paczkowie
z dnia 3.03.2011 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH NA TERENIE
GMINY PACZKÓW**

PACZKÓW 2011

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Dz.U. z 2007 roku Nr 70, poz. 473, nr 115, poz. 793, nr 176, poz. 1238 z 2008r.nr 227 poz 1505 z 2009r. nr 18 poz97, nr144 poz1175 z 2010r. nr47, poz.278, nr 127, poz 857
- Art.18 ust.2 pkt. 15 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r, Nr 142, poz. 1951 , z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz.1806.z 2003 Nr 80, poz. 717 i 162, poz.1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, i Nr 175, poz. 1457 z 2006r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48 poz.327, Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218 z 2008 r. Nr 180, poz.1111) ze zm. Nr 223 poz.1458, z 2009r. Nr 52 poz 420. nr 157 poz 1241, z 2010r.nr 28 poz 142 i 146, nr 40 poz 230, nr 106 poz 675.

WSTĘP

Program poniższy zawiera zadania własne gminy wynikające z art.41 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Opiera się na wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W związku z powyższym większość kompetencji i środków finansowych związanych z profilaktyką alkoholową jest zlokalizowanych na poziomie samorządów gmin. To właśnie samorządy gmin mają obowiązek podjęcia działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o dostępnych zasobach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności. Działania te ujęte są w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”.

Zadania i cele określone w programie inicjowane są i realizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołaną przez Burmistrza Gminy Paczków. Istotą tego programu jest skoordynowana pomoc wszystkim zagrożonym. Pomoc to znaczy minimalizowanie skutków alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu ale przede wszystkim zapobieganie i profilaktyka. Profilaktyka jako zespół działań przeciwdziałających zagrożeniom, których wystąpienie lub potęgowanie w przyszłości wydaje się wysoce prawdopodobne, powinna koncentrować się szczególnie na wspieraniu głównych czynników chroniących (zwłaszcza kształtowanie silnej więzi rodzinnej, rozwijanie zainteresowań nauką szkolną, sportem, aktywnym spędzaniem czasu wolnego, wzmacnianie gotowości do respektowania norm i wartości). Na edukacji, uświadamianiu i wskazywaniu alternatywnych sposobów radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, oraz jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Na wyrabianiu umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Program ten adresowany jest do osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. Problemy wynikające z tych patologii obejmują swoim zasięgiem całą populację. Osobnym, szczególnym podmiotem, na który powinno się nakierować wzmożone działania to ci, którzy z racji wieku dopiero zaczynają stawać przed wyborami dotyczącymi ilości i częstotliwości picia czyli dzieci i młodzież. Młodzi ludzie mają tendencje do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia /używanie różnych substancji psychoaktywnych, podejmowanie ryzykownych zachowań seksualnych itp. Warto podkreślić, że właśnie alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, a piwo najczęściej spożywanym napojem alkoholowym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2011 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu. Stanowi również przewodnik dla ludzi i instytucji pragnących zaktualizować swe działania w tej dziedzinie.

CELE GŁÓWNE I PRIORYTETY PROGRAMU

1. Zmniejszanie liczby spożywających napojów alkoholowych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w Gminie Paczków.

2. Zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego spowodowanego nadużywaniem alkoholu.
3. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
4. Rozwój potencjalnych form pomocy psychologicznej dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym.
5. Zwiększenie dostępności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki.
2. Wspieranie, organizowanie i finansowanie szeroko pojętej edukacji społecznej.
3. Tworzenie i doskonalenie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych.
4. Realizacja programów profilaktycznych w świetlicach wiejskich i środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki pierwszorzędowej.
5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – wspólna realizacja działań związanych z profilaktyką dzieci i młodzieży.
6. Wspieranie finansowe i organizowanie imprez i przedsięwzięć profilaktycznych, w tym finansowanie doposażenia i remontowania obiektów sportowych i rekreacyjnych, organizowanie akcji feryjno-wakacyjnych.
7. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i zagrożonych patologiami.
8. Praca punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
9. Kontrola rynku napojów alkoholowych zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim. Organizowanie szkoleń kierowników punktów sprzedaży alkoholu w tym zakresie.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE I LUDZKIE REALIZUJĄCE SZCZEGÓŁOWE CELE I ZADANIA PROGRAMU

- **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
Komisja jest ciałem inicjującym, opiniującym i nadzorującym wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja w składzie 6 osób działa w swojej siedzibie przy ul. Daszyńskiego 11.
- **Psycholog** – Specjalista pracujący w punkcie konsultacyjnym dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Punkt działa w budynku przy ulicy Daszyńskiego 11
- **Pedagog** – Specjalista pracujący w punkcie konsultacyjnym oraz świetlicy socjoterapeutycznej przy ulicy Daszyńskiego.
- **Pracownik do spraw pomocy prawnej** – pracuje w punkcie konsultacyjnym.
- **Pracownik do spraw uzależnień i terapii** – pracuje w punkcie konsultacyjnym.
- **Świetlica Socjoterapeutyczna** – pracuje pod kierunkiem pedagoga szkolnego w punkcie konsultacyjnym przy ulicy Daszyńskiego.
- **Świetlice środowiskowe i świetlice wiejskie** – najbardziej efektywna forma profilaktyki pierwszej i drugorzędnej, pięć świetlic środowiskowych (Paczków, Trzeboszowice, Dziewiętlice, Ujeździec) oraz cztery świetlice wiejskie, w których realizowany jest program profilaktyczny.
- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Paczkowie** – realizuje własne działania w tej dziedzinie oraz ściśle współpracuje z GKRPA.
- **Komisariat Policji w Paczkowie** – Realizuje działania prewencyjne oraz wspiera działania GKRPA w dziedzinie zapobiegania patologiom.
- **Wydział Oświaty i Kultury Urzędu Miejskiego w Paczkowie** – wspiera działania GKRPA .
- **Szkoły i szkolne programy profilaktyczne** – bardzo efektywna forma profilaktyki. Realizują własne programy profilaktyczne oraz ściśle współpracują z GKRPA w Paczkowie.
- **Gminne Centrum Sportu i Rekreacji** – stały partner GKRPA w organizacji przedsięwzięć profilaktycznych, realizator programów profilaktycznych oraz różnych akcji rekreacyjno profilaktycznych.
- **Kluby i stowarzyszenia sportowe** – organizują aktywnie czas wolny, propagują zdrowy styl życia.
- **Parafie** – wspierają wszelkie formy profilaktyki.

ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Dokumentami prawnymi tworzącymi podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych są: Ustawa o Samorządzie Gminnym, Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki Alkoholowej winno odbywać się w ramach zadań własnych gminy oraz opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2011 roku szacuje się przychody z tego tytułu na kwotę 204 000,00.
3. Dodatkowo środki finansowe niewykorzystane (niezrealizowane lub niedokończone realizacje zadań), zostaną przeniesione do budżetu na 2011 r., do działu – ochrona zdrowia, rozdział – przeciwdziałanie alkoholizmowi, jako środki na kontynuację zadań rozpoczętych w 2010 r.
4. Planuje się wysokość kosztów realizacji programu w 2011 r. szacuje się na **173 050,00**.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PACZKOWIE

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Paczkowie pracuje w składzie sześciuosobowym: Przewodniczący i pięciu członków.
2. Przewodniczącemu oraz członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w formie diety.
3. Wynagrodzenie wypłacane jest za udział w realizacji zadań Komisji określonych w niniejszym Programie w tym udział w cotygodniowych dyżurach członków i posiedzeniach wspólnych.

Tab.1. Wynagrodzenie członków GKRPA w Paczkowie

GKRPA	Kwota miesięczna brutto.	Kwota roczna brutto
Przewodniczący	260,00	3 120,00
Członkowie 5x 208,00	1 040,00	12 480,00
RAZEM	1 300,00	15 600,00

SKUTECZNOŚĆ REALIZACJI PROGRAMU

Skuteczna realizacja programu wymaga ścisłej współpracy wszystkich instytucji i osób stykających się z problemem alkoholowym. Wymaga stworzenia w środowisku pozytywnej atmosfery wokół problemów, które ma rozwiązywać. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma obowiązek koordynowania tej współpracy animowania działań i kreowania postaw. Atmosferę wokół jej działalności powinny stwarzać w szczególności władze gminny. Nie bez znaczenia jest przychylność i zaangażowanie służb zajmujących się porządkiem publicznym oraz instytucji zdrowia publicznego.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest przedsięwzięciem mającym na celu konkretną pomoc uzależnionym i ich rodzinom przy zastosowaniu nowoczesnego podejścia traktującego alkoholizm jako chorobę. Takie stanowisko pozwala

odrzuć ocenę moralną a przystąpić do działań medycznych, psychoterapeutycznych i profilaktycznych w celu uzyskania zamierzonych efektów w walce z chorobą. Objęcie oddziaływaniem profilaktycznym i publicznym tak dużej liczby dzieci i ich rodzin daje nadzieję na zmianę stylu życia wielu rodzin.

Działania te wymagają ludzi kompetentnych, stąd też niezbędna jest współpraca wszystkich istniejących w środowisku instytucji, które fachowo zajmują się rozwiązywaniem tych problemów.

Tab. 2. ZADANIA I PRZEDSIĘWZIĘCIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

[illegible]

	13. Kierowanie osób na przymusowe leczenie odwykowe. 14. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. 15. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych. 16. Prowadzenie analizy problemów alkoholowych i stanu zasobów w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie gminy, wprowadzanie lokalnych inicjatyw. 17. Prowadzenie działalności sprawozdawczej 18. Szukanie wsparcia zewnętrznego dla działań na rzecz zmniejszania rozmiarów problemów alkoholowych.	ALKOHOLOWYCH W PACZKOWIE		
2.	Praca punktu konsultacyjnego, dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym. Punkt działa w budynku przy ulicy Daszyńskiego 11. 1. Zadania psychologa: • Diagnozowanie społeczności i nawiązywanie pierwszego, pomocnego kontaktu psychologicznego. • Informowanie o miejscach pomocy poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy. • Pomoc psychologiczna i poradnictwo dla osób uzależnionych, współuzależnionych od alkoholu i narkotyków. • Doradztwo o sposobach i możliwościach podjęcia leczenia w placówkach leczenia odwykowego. • Motywowanie do leczenia oraz zachęcanie osób pijących do zmiany szkodliwego wzorca picia. • Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym. • Pomoc dla osób z innymi problemami społecznymi. 2. Zadania pedagoga: • Prowadzenie świetlicy wychowawczej – socjoterapeutycznej oraz konsultacji dla rodziców dzieci z dysfunkcjami psychofizycznymi. 3. Zadania pracownika do spraw uzależnień • Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych. • Prowadzenie terapii i rozmów indywidualnych z osobami uzależnionymi.	PUNKT KONSULTACYJNY PSYCHOLOG PEDAGOG PRACOWNIK DO SPRAW UZALEŻNIEŃ	Finansowanie pracy punktu konsultacyjnego. Wynagrodzenie pracownika do spraw uzależnień, pedagoga, psychologa i pracownika do spraw pomocy prawnej, wynagrodzenie sprzątaczk. Koszty utrzymania siedziby punktu konsultacyjnego: opał, energia i media, materiały i usługi remontowe. Literatura specjalistyczna. Usługi transportowe dla grupy AA, usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne. Podróże służbowe, akcesoria komputerowe, artykuły biurowe, szkolenia pracowników.	31 700,00

	• Udzielanie wsparcia dla osób współuzależnionych. • Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej). • Animowanie i koordynowanie działalności klubu AA. • Koordynacja założenia i aktualizacji strony internetowej w zakresie profilaktyki w gminie. 4. Pomoc prawna dla osób dotkniętych patologią, alkoholizmem • Pomoc osobom współuzależnionym. • Konsultacje z dziedziny prawa cywilno karnego i rodzinnego. • Pomoc w przygotowaniu wniosków i pozwów do sądu.			
3.	Praca świetlic środowiskowych i wiejskich: • Prowadzenie profilaktyki pierwszo i drugorzędnej. • Aktywne zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w połączeniu z realizacją programów profilaktycznych, jako alternatywy dla negatywnych zachowań. Integracja dzieci z rodzin patologicznych z ich rówieśnikami funkcjonującymi w normalnych rodzinach (przewycięzanie barier, lęków i kompleksów). Zakłada się działanie świetlic środowiskowych w miejscowościach w których nie działają świetlice wiejskie. Wszędzie gdzie będzie to możliwe zadania świetlic środowiskowych przejmą świetlice wiejskie, których działanie wspierane będzie realizacją programu profilaktycznego. • Organizacja imprez oraz wycieczek plenerowych pieszych lub rowerowych, imprez rekreacyjno-integracyjnych i okolicznościowych dla dzieci i młodzieży. • Realizacja szkolnych programów profilaktycznych. • Edukacja (przekaz informacji o alkoholu i narkotykach jako substancjach niebezpiecznych) i wychowanie (wyrabianie nawyków zdrowego stylu życia i wzorców antyalkoholowych i narkotykowych) dzieci i młodzieży. • Integracja dzieci z różnych środowisk (przewycięzanie barier, lęków i kompleksów). Bezpośrednia pomoc pedagogiczna i psychologiczna.	WYCHOWAWCY ŚWIETLIC ŚRODOWISKOWYCH I WIEJSKICH GKRPA SZKOŁY, KLUBY SPORTOWE	Finansowanie pracy świetlic środowiskowych i współfinansowanie świetlic wiejskich. Wynagrodzenie opiekunów świetlic środowiskowych oraz realizatora programu profilaktycznego w świetlicach wiejskich, zakup materiałów piśmienniczych, drobnego wyposażenia, nagród i środków spożywczych. Zakup usług transportowych.	25 580,00
4.	• Organizacja wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci z	GKRPA	Zakup zgodnie z procedurą zamówień publicznych	36 000,00

	rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem alkoholowym. W 2011 r. planuje się wypoczynek stacjonarny poza miejscem zamieszkania, nad zbiornikiem wodnym dla 50 dzieci z Gminy Paczków.		wypoczynku letniego z programem profilaktycznym.	
5.	Organizowanie zajęć wakacyjnych i feryjnych dla dzieci pozostających w czasie wakacji i ferii zimowych w mieście i terenie gminy. Wydział Oświaty i Kultury Urzędu Miejskiego w Paczkowie we współpracy z GCSiR w Paczkowie i Szkołami. Zajęcia typu sportowego, artystycznego, i turystyczno-rekreacyjnego.	GCSiR W PACZKOWIE, SZKOŁY, WYDZIAŁ OŚWIATY UM W PACZKOWIE	Wynagrodzenie instruktorów (prowadzących zajęcia). Zakup środków spożywczych dla uczestników.	8 000,00
6.	- Wspieranie pracy świetlic wiejskich w miejscowościach gdzie nie działają świetlice środowiskowe, w postaci wyposażenia, materiałów piśmienniczych, środków spożywczych i środków czystości oraz dodatkowych zajęć artystycznych i sportowych. - Wymiana wyposażenia lub doposażenie placów zabaw, budowa lub remonty urządzeń rekreacyjno-sportowych (boisko do sportów plażowych, Basen Miejski inne). - Doposażenie obiektów sportowych w całej gminie (urządzenia treningowe dla klubów sportowych) zadanie to ma na celu dostosowanie do norm bezpieczeństwa (atesty) oraz stworzenie możliwości aktywnego wypoczynku dzieci, młodzieży i całych rodzin bez względu na miejsce zamieszkania. - Zakup programów profilaktycznych dla szkół i przedszkoli	GKRPA, GCSiR W PACZKOWIE, KLUBY SPORTOWE SZKOŁY	Zakup wyposażenia, materiałów piśmienniczych, środków spożywczych środków czystości oraz opłacanie osób prowadzących dodatkowe zajęcia artystyczne i sportowe. Zakup wyposażenia oraz materiałów i usług remontowych. Wynagrodzenie wykonawców remontów – umowy zlecenia.	43 470,00
7.	Gromadzenie informacji o zagrożeniach i patologiach w środowisku lokalnym. - Organizacji przedsięwzięć profilaktycznych. - Wnioskowania o objęcie terapią lub leczeniem uzależnionych na i kierowanie na posiedzenia Komisji. - Realizuje własne zadania profilaktyczne i prewencyjne w przypadkach nadużycia alkoholu, używania narkotyków. - Gromadzenie informacji o środowisku lokalnym w temacie nadużywania alkoholu, używania narkotyków. - Organizacji, finansowania i realizacji przedsięwzięć profilaktycznych będącymi również działaniami z zakresu pomocy społecznej.	KOMISARIAT POLICJI W PACZKOWIE OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	Współfinansowanie działań profilaktycznych organizowanych przez Policję oraz współfinansowanie alkomatów i innych urządzeń służących w postępowaniu z osobami nietrzeźwymi.	2 000,00